

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἰερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης - 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ - τηλ. 23850-28610 - imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΜΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2618	Κυριακὴ τῆς Σαμαρείτιδος (Ἰω. 4,5-42) 2 Ἰουνίου 2024	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	---	---

Ἡ σκοτεινὴ ἔγινε Φωτεινὴ

Ἐάν, ἀγαπητοί μου, σὰς ἔλεγε κάποιος, ὅτι **ἔνα κοράκι ἔγινε περιστέρι**, ποιός θὰ τὸ πίστευε; Ἄλλ' αὐτὸ τὸ καταπληκτικὸ γίνεται στὴν Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ· τὸ βλέπει κανεὶς στὴν ἱστορία ἀντρῶν καὶ γυναικῶν ποὺ πιστεύουν ἀκράδαντα στὸν Κύριό μας. Ἔνα τέτοιο θαῦμα λοιπὸν διηγεῖται σήμερα τὸ εὐαγγέλιο (βλ. Ἰω. 4,5-42). Μιὰ ψυχὴ, ποὺ ἦταν μαύρη σὰν τὰ φτερά τοῦ κόρακα, γίνεται ἔνα λευκὸ περιστέρι. Ποιὸ εἶνε τὸ κοράκι αὐτό;

Εἶνε μιὰ **γυναίκα**. Κατοικοῦσε στὴ Συχάρ τῆς Σαμαρείας. Γράμματα δὲν ἤξερε, ἦταν ὅμως τετραπέρατη. Αὐτὴ ἐκεῖ στὸ περιβάλλον της ἦταν ἔνα δημόσιο σκάνδαλο. Παντρεύτηκε ἔναν ἄντρα· τὸν ἄφησε ἢ τὸν ἔδιωξε, πῆρε δεύτερο· ἔδιωξε τὸ δεύτερο, πῆρε τρίτο· ἔδιωξε τὸν τρίτο, πῆρε τέταρτο· ἔδιωξε τὸν τέταρτο, πῆρε πέμπτο· κι αὐτὸς ποὺ τώρα συζοῦσε μαζί της ἦταν ἔκτος ἄντρας. Παρ' ὅλα αὐτὰ διατηροῦσε μέσα της μιὰ σπίθα, κάτι διέσωζε ἀπὸ μιὰ ἀρχικὴ εὐγένεια. Δηλαδῆ· ἔπεφτε στὴν ἁμαρτία, ἀλλὰ **εἶχε ντροπὴ**. Πῶς τὸ καταλαβαίνουμε; Τὸ λέει τὸ εὐαγγέλιο.

Ἔξω ἀπὸ τὸν οἰκισμό τους ἦταν ἔνα **πηγάδι** ὅπου πήγαιναν οἱ νοικοκυρὲς νὰ πάρουν **νερό**. Ὅλες, ὅπως ξέρουμε ἀπ' τὰ χωριά μας, πηγαίνουν γιὰ νερὸ ἢ πρωὶ - πρωὶ μὲ τὴ δροσιὰ ἢ τὸ σούρουπο μὲ τὸ ἡλιοβασίλεμα. Αὐτὴ πήγε ἐκεῖ γιὰ νερὸ **καταμεσήμερο**, τὴν ὥρα ποὺ ὁ ἥλιος ἔκαιγε τὶς πέτρες· **ὀλομόναχη**.

Τὴν ὥρα ἐκεῖνη βλέπει κάποιον **ξένο** νὰ κάθεται στὸ πηγάδι. Τί ἦταν αὐτός; Δὲν εἶνε ἔνας τυχαῖος. Κουρασμένος ἀπὸ ὁδοιπορία, μὲ σκονισμένα τὰ πόδια, φαινόταν ἄσημος, ἔνας ξένος διαβάτης. Καὶ ὅμως ἦταν βασιλιάς, καὶ πάνω ἀπ' ὅλους τοὺς βασιλιάδες τοῦ κόσμου! Μὰ οἱ βασιλιάδες, θὰ πῆτε, ταξιδεύουν μὲ ἀμάξια, τοὺς στρώνουν χαλιὰ νὰ πατήσουν, αὐτὸς ὅμως κάθεται ἐκεῖ ἀπέρριπτος, ἀπλός, ταπεινός, σεμνός. Κι ὅμως εἶνε ἀνώτερος ἀπ' ὅλους τοὺς βασιλιάδες τοῦ κόσμου· εἶνε ὁ **Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός!**

Καὶ τί θέλει τέτοια ὥρα ἐκεῖ; **Πῆγε γιὰ μιὰ ψυχὴ!** νὰ τὸ μεγαλεῖο τοῦ Εὐαγγελίου. Αὐτὴ ἡ γυ-

ναίκα, ποὺ ὅλοι τὴν κατέκριναν καὶ τὴν περιφρονοῦσαν, ἔγινε ἀντικείμενο τῆς μερίμνης τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Γι' αὐτὴν πήγε ἐκεῖ. Σὰν τὸν κυνηγὸ, ποὺ στήνει καρτέρι γιὰ τὸ θήραμα, ἔτσι ὁ οὐράνιος Κυνηγὸς κοπίασε γιὰ νὰ βρῆ τὴ Σαμαρείτιδα. Ἦξερε ὅτι εἶνε ἁμαρτωλὴ, ὅτι εἶνε μιὰ κοπριά. Ἀλλὰ πολλὲς φορὲς μέσα σὲ κοπριὲς ὑπάρχουν πεσμένα διαμάντια· καὶ μέσ' στὴν ἀκαθαρσία τῆς γυναίκας αὐτῆς ἦταν τὸ διαμάντι - **ποιὸ· ὅτι ἤθελε τὴ σωτηρίᾳ της**.

Ἡ γυναίκα παραξενεύεται. Ἀπὸ τὰ ροῦχα, τὴν προφορά, τὰ λόγια, κατάλαβε ὅτι ὁ ξένος **εἶνε Ἰουδαῖος**· ἀπὸ ἐκείνους δηλαδῆ μὲ τοὺς ὁποίους οἱ Σαμαρεῖτες δὲν εἶχαν καμμία συνδιαλλαγή, καμμιά σχέσι· οὔτε καλημέρα. Ὁ Χριστὸς τῆς ζητᾷ· -Δός μου νὰ πιῶ. Αὐτὴ ἀπαντᾷ· -Περίεργο· πῶς ἐσύ, ἕνας Ἰουδαῖος, **ζητᾷς νερὸ ἀπὸ μιὰ Σαμαρείτιδα**; Ὁ Χριστὸς ἀπαντᾷ· -Ἄν ἤξερες ποιός εἶμαι, ἐσύ θὰ ζητοῦσες ἀπὸ μένα νὰ σοῦ δώσω τὸ ἀθάνατο νερό. -Ἐχεις τὸ ἀθάνατο νερό; δός μου το λοιπόν, σὲ παρακαλῶ, νὰ μὴν ἔρχωμαι ἐδῶ νὰ ἀντλῶ.

Ὁ Χριστὸς τῆς λέει· -Πήγαινε φώναξε τὸν ἄντρα σου. -Δὲν ἔχω ἄντρα, ἀπαντᾷ αὐτὴ. -Σωστὰ τὸ εἶπες· πέντε ἄντρες ἔχεις ἀλλάξει, κι αὐτὸς ποὺ ἔχεις τώρα ἄντρας σου δὲν εἶνε, παράνομα συζῆτε... Ἡ γυναίκα τὰ χάνει. Πῶς ξέρει αὐτός, ποὺ ἔρχεται ἀπὸ μακριά, τέτοιες λεπτομέρειες τῆς ζωῆς της; Καταλαβαίνει ὅτι μπροστὰ της ἔχει ἔναν ἄνθρωπο ἀνώτερο, σπουδαῖο, σοφό. Κι ἀφοῦ εἶνε καὶ προφήτης, βρίσκει εὐκαιρία νὰ τοῦ ζητήσῃ νὰ τῆς λύσῃ μιὰ ἀπορία· -Ποῦ πρέπει νὰ λατρεύουμε τὸ Θεό, ἐδῶ σὲ τοῦτο τὸ δικό μας βουνό, ἢ στὰ Ἱεροσόλυμα ποὺ λέτε σεῖς οἱ Ἰουδαῖοι; Ὁ Χριστὸς τῆς ἀπαντᾷ λέγοντας τὴ μεγάλη ἀλήθεια, ποὺ δὲν ὑπάρχει ζυγαριὰ νὰ τὴ ζυγίσῃς· -«**Πνεῦμα ὁ Θεός**», λέει, **καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν**» (Ἰω. 4,24). Γιὰ νὰ τὸ κάνουμε αὐτὸ λιανὰ, θὰ χρειαζόταν εἰδικὸ κήρυγμα. **Ἡ πιὸ ὁμορφὴ ἐκκλησία** ποὺ λατρεύεται ὁ Θεός, λέει, εἶνε **ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου**· αὐτὸ εἶνε τὸ πνεῦμα τοῦ λόγου τούτου. Στὸ σημεῖο ἐκεῖνο ἡ Σαμαρείτιδα λέει· -Σὲ τέτοια δύσκολα ζητήματα τὴ λύσι θὰ μᾶς δώσῃ ὁ Μεσσίας

που περιμένουμε. Κ' ἐκεῖ ὁ Χριστὸς λύνει τὸ μυστήριον λέγοντάς της· –**Ἐγὼ ποῦ σοῦ μιλῶ εἶμαι ὁ Μεσσίας.**

Ἀκούγοντας αὐτὴ τὴν ἀποκάλυψη ἡ Σαμαρείτιδα ἀφήνει ἐκεῖ τὴ στάμνα της καὶ μὲ φτερὰ στὰ πόδια τρέχει μέσα στὴ Συχάρ καὶ λέει στοὺς συμπατριῶτες της· –Ἐλάτε νὰ δῆτε ἕναν ἄνθρωπο ποῦ μοῦ εἶπε ὅλα τὰ μυστικά μου· ξέρετε τὰ πάντα, διδάσκει λόγια ὑπέροχα!... Ἔτσι βγήκαν ὅλοι, συνάντησαν τὸ Χριστό, τὸν ἄκουσαν καὶ δέχθηκαν τὰ λόγια του. Καὶ στὴ γυναῖκα εἶπαν· –Τώρα πιά δὲν πιστεύουμε ἐπειδὴ μᾶς τό 'πες ἐσύ· πιστεύουμε ἐπειδὴ οἱ ἴδιοι βεβαιωθήκαμε μὲ τὰ μάτια καὶ τ' αὐτιά μας, «*ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός*» (Ἰω. 4,42).

Αὐτὴ, ἀγαπητοί μου, μὲ λίγα ἀπλᾶ λόγια εἶνε ἡ ἀλλαγὴ τῆς Σαμαρείτιδος· καὶ ἔτσι, ὅπως εἶπα στὴν ἀρχή, τὸ **κοράκι ἔγινε περιστέρι.** Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποῦ γνώρισε τὸ Χριστό, πίστεψε· ἐν συνεχείᾳ βαπτίστηκε καὶ **ὠνομάστηκε Φωτεινὴ**· καὶ σήμερα τὴν ἑορτάζουμε ὡς ἁγία.

Ὅταν ὁ Χριστὸς ἀνελήφθη στὸν οὐρανὸ ἡ ἁγία Φωτεινὴ, ὅπως οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ μυροφόρες γυναῖκες, πῆρε κι αὐτὴ τὸ ράβδι της καὶ ἄρχισε νὰ περιοδεύῃ σὲ πολλὰ μέρη κηρύττοντας τὸ ὄνομά Του. Τέλος ἔφτασε καὶ **στὴ Σμύρνη**, μιὰ πόλι ποῦ σὲ κάθε Ἑλληνα φέρνει δάκρυα. Ἐκεῖ κήρυξε τὸ εὐαγγέλιο καὶ ἔβαψε μὲ τὸ αἷμα της τὰ καλντερίμια· **μαρτύρησε** αὐτὴ καὶ τὰ παιδιά της.

Σὲ νεώτερα χρόνια οἱ Χριστιανοὶ τῆς Σμύρνης ἔχτισαν ἐκεῖ μία ὁμορφὴ **ἐκκλησία τῆς ἁγίας Φωτεινῆς** μὲ ψηλὸ καμπαναριό. Στὸ ναὸ αὐτὸ σὲ ἡμέρες τραγικὲς λειτούργησε γιὰ τελευταία φορὰ ὁ **Χρυσόστομος**, ἕνας ἀπὸ τοὺς διακεκριμένους ἱεράρχες τῆς Ἐκκλησίας μας, ἐνῶ οἱ Τοῦρκοι ἔβαζαν φωτιά καὶ ἔκαιγαν τὴν πόλι· στάθηκε ἐκεῖ, ἔδωσε τίς τελευταῖες του συμβουλὲς καὶ παρηγόρησε τὸ λαό. Ἀργότερα τὸ τέμπλο ἐκείνου τοῦ ναοῦ τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς, ποῦ διασώθηκε ἀπὸ τὴν καταστροφὴ, μεταφέρθηκε στὴν Ἑλλάδα καὶ τοποθετήθηκε στὸν καινούργιο ναὸ τῆς Ἁγίας Φωτεινῆς, ποῦ χτίστηκε στὴ Νέα Σμύρνη - Ἀθηνῶν καὶ γιορτάζει σήμερα. Τέτοια εἶνε ἡ πίστι μας, μὲ τοὺς ἁγίους μάρτυρες της, καὶ τέτοια ἡ πατρίδα μας, μὲ τοὺς ἥρωές της, ποῦ θυσιάστηκαν γιὰ τὸ Χριστὸ καὶ τὴν Ἑλλάδα.

Ἡ Σαμαρείτιδα, ἀδελφοί μου, μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὸ κήρυγμά της **καλεῖ ὅλους σὲ μετάνοια καὶ ἀλλαγὴ βίου.** Ἡ ἴδια, ὅπως εἶδαμε, ἔζησε ἐπὶ χρόνια μέσα στὸ σκότος τῶν παθῶν καὶ τῆς ἁμαρτίας. Ἄλλ' ὅταν ὁ Χριστὸς ἦρθε στὸ φρέαρ τῆς Συχάρ, τότε μὲ τὰ λόγια καὶ τὴ χάρι του τὴν κάλεσε σὲ νέα ζωὴ. Κι αὐτὴ δέχθηκε τὸ λόγο του· καὶ τότε ἡ ζωὴ της φωτίστηκε ἀπὸ τὴ χάρι καὶ τὴν ἀληθεία Του. Ὁ Χριστὸς τὴν ἔβγαλε ἀπὸ τὸ σκοτάδι ποῦ ζοῦσε στὸ φῶς τῆς σωτηρίας. Αὐτὸ δεῖ-

χνει καὶ τὸ ὄνομα **Φωτεινὴ**, ποῦ ἔλαβε στὸ ἅγιο βάπτισμα· ἄφησε τὸ σκοτάδι καὶ ἦρθε στὸ φῶς.

Τόση ἦταν ἡ χαρὰ καὶ ὁ ἐνθουσιασμός της ἀπὸ τὴ γνωριμία της μὲ τὸ Χριστό, ὥστε στὸ ἐξῆς **αἰσθάνθηκε χρέος της νὰ μεταδίδῃ σὲ ὅλους αὐτὸ ποῦ ἡ ἴδια γνώρισε καὶ γεύτηκε.** Ἄρχισε πρῶτα ἀπὸ τοὺς στενοὺς συγγενεῖς, τοὺς οἰκείους της, καὶ προχώρησε σὲ ὅλο καὶ πιὸ εὐρὺ κύκλο. Καὶ διὰ μέσου τοῦ Εὐαγγελίου συνεχίζει νὰ εὐαγγελίζεται διαρκῶς ἀπὸ τότε μέχρι καὶ σήμερα.

Ὅπως τότε κάλεσε τοὺς Σαμαρείτες συγχωριανούς της καὶ τοὺς Ἑβραίους στὸν Κύριο, καὶ ὅπως μετὰ τὸ βάπτισμά της κήρυξε στοὺς εἰδωλόλατρους τῆς Ἀνατολῆς καὶ στοὺς Χριστιανούς τῆς Σμύρνης, ἔτσι καὶ σήμερα, ὡς ἁγία τοῦ Χριστοῦ καὶ ἰσαπόστολος Φωτεινὴ, **κηρύττει καὶ σ' ἐμᾶς** λέγοντας τὸν ἴδιο λόγο· **Ἐλάτε στὸ Χριστό!** Ποιὸς ἄλλος μπορεῖ νὰ μᾶς σώσῃ; Ὁ Χριστὸς ἔχει τὴ δύναμι νὰ μεταβάλλῃ τὸν ἄνθρωπο· μόνο αὐτὸς μπορεῖ νὰ τὸν ἀλλάξῃ· παίρνει τὸ ληστὴ καὶ τὸν κάνει ἅγιο, παίρνει τὸ φιλάργυρο καὶ τὸν κάνει ἐλεήμονα, παίρνει τὸν ὑλιστὴ καὶ τὸν κάνει ἰδεολόγο, παίρνει τὸ λύκο καὶ τὸν κάνει ἀρνί· ὁ Χριστὸς κάνει τὰ θαύματα αὐτῶν τῶν μεταμορφώσεων.

Μόνο ὁ Χριστὸς εἶνε τὸ **ἀθάνατο νερό.** Ὅλες οἱ θεωρίες καὶ θρησκείες τοῦ κόσμου εἶνε λασπονέρια. Ἔλα στὸ Χριστό, νὰ πιῆς νερὸ δροσερὸ κρυστάλλινο. Δὲν εἶνε θεωρία ὁ Χριστιανισμός. Ὁχι, κύριοι! «*τὰ ῥήματα*» τοῦ Χριστοῦ εἶνε «*πνεῦμα καὶ ζωὴ*» (Ἰω. 6,63). Διψασμένε καὶ πονεμένε ἄνθρωπε, ἔλα στὸ Χριστὸ νὰ αἰσθανθῆς θεϊκὸ μεγαλεῖο! αὐτὸ φωνάζει ἡ ἁγία Φωτεινὴ.

–Καλά, θὰ πῆτε, ἡ Σαμαρείτιδα βρῆκε τὸ Χριστὸ ἐκεῖ στὸ πηγάδι· **ἐμεῖς ποῦ θὰ τὸν βροῦμε;**

Ποῦ θὰ τὸν βροῦμε! **Εἶνε κοντά, πολὺ κοντά.** Ἐδῶ εἶνε ὁ Χριστὸς. Ὡ Χριστέ, ἄνοιξε τὰ μάτια μας νὰ σὲ αἰσθανθοῦμε!... Μπὲς **στὴν ἐκκλησιὰ** ὅταν ὁ παπᾶς λέει «*Εὐλογημένη ἡ βασιλεία τοῦ Πατρὸς...*»· πὲς «*Πάτερ ἡμῶν...*» καὶ «*Πιστεύω εἰς ἕνα Θεόν...*»· ὅταν περνοῦν τὰ ἅγια πὲς «*Μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ σου*» (Λουκ. 23,42)· κι ὅταν ἀκοῦς τὸν ἀπόστολο καὶ τὸ εὐαγγέλιο, ἡ φωνὴ τοῦ Χριστοῦ εἶνε· κι ὅταν ὁ παπᾶς κρατᾷ τὸ δισκοπότηρο, **ὁ Χριστὸς εἶνε!** Ὡ ἂν εἶχαμε μάτια!... Οἱ παλαιότεροι, μικρὰ ἀθῶα παιδιά, τίμιες γυναῖκες, παρθένα κορίτσια, ἄντρες μὲ ὑψηλὰ φρονήματα, –δὲν εἶνε ψέμα– **ἔβλεπαν** τὸ Χριστό, τὴν Παναγία, τοὺς ἀγγέλους! Τώρα ἐμεῖς δὲν εἶμαστε ἄξιοι.

Ἐλπίζω διὰ τοῦ θείου λόγου ὁ λαὸς μας νὰ ξυπνήσῃ μιὰ μέρα. Γι' αὐτὸ προσπαθοῦμε. Καὶ **πιστεύω** στὴ δύναμι τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ὅτι εἰς πεῖσμα τῶν δαιμόνων ἡ γωνία αὐτὴ νὰ γίνῃ φάρος Χριστοῦ. Καὶ σεῖς πάντες, παῖδες καὶ νέοι, μικροὶ - μεγάλοι, «*ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε Αὐτὸν εἰς τοὺς αἰῶνας*» (Δαν. 3, προσευχ. 34-65).

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaafl@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1077 ²	Κυριακὴ τοῦ Τυφλοῦ (Ἰω. 9, 1-38) 9 Μαΐου 2024	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
---	--	---

Τυφλοὶ στὴν ψυχὴ

Ἐδῶ, ἀγαπητοί μου, στὸν ἱερὸ ναὸ παρουσιάζομαι ἐνώπιον τῆς ἀγάπης σας καὶ θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ κάνετε ὑπομονή, γιὰ ν' ἀκούσετε λίγες ταπεινὲς σκέψεις ἐπάνω στὸ ἱερὸ καὶ ἅγιο εὐαγγέλιο, ποὺ διηγεῖται ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα θαύματα τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, **τὸ θαῦμα τοῦ ἐκ γενετῆς τυφλοῦ**.

Ἀκούγοντας κανεὶς τὸ εὐαγγέλιο αὐτὸ ἴσως πῆ· Δόξα σοι, ὁ Θεός, ἐγὼ ἔχω μάτια καὶ βλέπω· τὸ σημερινὸ εὐαγγέλιο δὲν εἶνε γιὰ ἰκτείνους ποὺ βλέπουν, εἶνε γιὰ ἰκτείνους ποὺ δὲν βλέπουν, γιὰ τοὺς τυφλοὺς... Τὸ Εὐαγγέλιο ὁμως εἶνε γιὰ ὅλους. Ἀκούγοντας οἱ τυφλοὶ τὸ εὐαγγέλιο αὐτὸ πράγματι παρηγοροῦνται· αἰσθάνονται ὅτι, καὶ ἂν ἀκόμη ὅλοι τοὺς ἐγκαταλείψουν, ὑπάρχει ἓνας ποὺ τοὺς ἀγαπᾷ, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός. Τὸ εὐαγγέλιο αὐτὸ δείχνει τὴν **ἀγάπη, ποὺ ἔχει ὁ Κύριος** στὰ δυστυχισμένα πλάσματα καὶ μάλιστα σ' αὐτοὺς ποὺ στερήθηκαν τὸ φῶς τους. Τί στοργὴ εἶχε ὁ Χριστός **στοὺς τυφλοὺς!** Μακάρι νὰ εἶχαμε κ' ἐμεῖς λίγη ἀπὸ τὴν ἀγάπη αὐτή...

–Μά, θὰ μοῦ πῆτε, ἐμεῖς δὲν ἔχουμε τὴ δύναμι νὰ δώσουμε τὸ φῶς στοὺς τυφλοὺς... Naί, νὰ τοὺς δώσουμε μάτια δὲν μπορούμε βέβαια· μπορούμε ὁμως νὰ κάνουμε **κάτι ἄλλο γι' αὐτούς**, νὰ τοὺς προσφέρουμε κάποια ἄλλη βοήθεια.

Καὶ **ὑπάρχουν πολλοὶ τυφλοὶ**, χιλιάδες, στὴν πατρίδα μας· τυφλοὶ ἐκ γενετῆς, τυφλοὶ ἀπὸ ἀσθένειες, τυφλοὶ ἀπὸ δυστυχήματα. Ὑπάρχουν ὁμως καὶ τυφλοὶ ἥρωες, ποὺ ἔχασαν τὸ φῶς τους γιὰ ἓνα μεγάλο καὶ ὑψηλὸ σκοπὸ. Ἦταν παλληκάρια, στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας τους –γνώρισα τέτοια παιδιὰ, 22 - 23 ἐτῶν– ποὺ εἶχαν μάτια ἀετοῦ, ἔβλεπαν ἀπ' τὴ μιὰ ράχη ὡς τὴν ἄλλη. Ἀλλὰ μιὰ μέρα ἀκούστηκε ὅτι ἡ πατρίδα κινδυνεύει, ἔγινε ἐπιστράτευσι· καθένας ἀπὸ αὐτοὺς ἄφησε τὸ ἀλέτρι ἢ τὴ φλογέρα ἢ τὸ ἐργοστάσιο, κι ἀνέβηκαν στὰ ψηλὰ χιονισμένα βουνά, κ' ἐκεῖ εἶπαν τὸ «Ὁχι!» στοὺς ἐπιδρομεῖς. Πολέμησαν σὰν λιοντάρια· καὶ πάνω σὲ μιὰ ἔκ-

ρηξι ἔχασαν τὸ φῶς τους, ἔμειναν τυφλοὶ. Ἦρωες, ποὺ τυφλώθηκαν γιὰ νὰ δῆ φῶς τὸ ἔθνος. Καὶ τί ἔκανε τὸ ἔθνος γι' αὐτούς, τί τοὺς δίνει; Ψίχουλα. Ἄχ, κράτος ἀμαρτωλό, ποὺ μὲ τὸ φτυὰρι δίνεις τὰ χρήματα σὲ σκοποὺς ἀμφιβόλου ἀξίας καὶ στὰ παιδιὰ αὐτὰ δίνεις ψίχουλα!...

Ἄλλὰ ἐγὼ δὲν εἶχα σκοπὸ νὰ μιλήσω γιὰ τοὺς ἥρωες τυφλοὺς, οὔτε γιὰ τοὺς ἄλλους ποὺ ἔχασαν τὸ φῶς τους. Θέλω νὰ τονίσω κάτι ἄλλο· ὅτι ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς τυφλοὺς αὐτοὺς ὑπάρχουν καὶ κάποιοι ἄλλοι. Τί τὸ ὄφελος νὰ ἔχουμε τὰ μάτια; Τέτοια μάτια ἔχουν καὶ τὰ ζῶα, βλέπουν μάλιστα καλύτερα ἀπὸ μᾶς. Τί νὰ τὰ κάνης τὰ μάτια αὐτά, ἄμα δὲν ἔχης τὰ ἄλλα μάτια, μὲ τὰ ὁποῖα μπορεῖς νὰ δῆς ὄχι τὸν ὑλικὸ κόσμον ἀλλὰ τὸν ἀόρατον πνευματικὸν κόσμον; Δὲν ὑπάρχουν δηλαδὴ τυφλοὶ μόνο κατὰ τὸ σῶμα· ὑπάρχουν **τυφλοὶ καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα**, καὶ γι' αὐτοὺς θὰ μοῦ ἐπιτρέψετε νὰ πῶ λίγες λέξεις.

* * *

Ὁ Θεός, ἀγαπητοί μου, ἔδωσε στὸν ἄνθρωπον τὸ φυσικὸ φῶς, τὸν ἥλιο, ἔδωσε ἀκόμη καὶ τὸ νοητὸ φῶς· **τὸ δὲ νοητὸ φῶς εἶνε ἡ διάνοια, ὁ νοῦς**, τὸ ἐξαιρετικὸ αὐτὸ προνόμιον ποὺ ἔχει ὁ ἄνθρωπος. Μὲ τὴ δύναμι τοῦ νοῦ, τὴ δύναμι τῆς σκέψεως, ὁ ἄνθρωπος ξεχωρίζει ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα ὄντα. Γίνεται ἀστρονόμος, μαθηματικὸς, γιατρός, ἐφευρέτης μεγάλων ἀνακαλύψεων. Μὲ τὴ δύναμι τοῦ νοῦ εἶνε εἰς θέσιν νὰ διακρίνη τὴν ἀλήθεια ἀπὸ τὸ ψέμα, τὴν ἀρετὴ ἀπὸ τὴν κακία, τὴν εὐσέβεια ἀπὸ τὴν ἀσέβεια.

Ὁ Θεὸς εἶπε· Ἄνθρωπε, μπροστά σου ἔβαλα τὴ φωτιὰ καὶ τὸ νερό, ἄπλωσε τὸ χέρι σου ὅπου θέλεις· ἂν τ' ἀπλώσης στὴ φωτιὰ θὰ καῖς, ἂν τ' ἀπλώσης στὸ νερό θὰ δροσιστῆς· διάλεξε καὶ πάρε (βλ. Δευτ. 30, 19. Σ. Σειφ. 15, 16). Ἐν τούτοις ὁ ἄνθρωπος, ἐνῶ προικίστηκε μὲ νοῦ καὶ διάκρισι, σκοτίστηκε καὶ δὲν διακρίνει· πέφτει μέσ' στὴ φωτιὰ καὶ καίγεται. Περὶεργα πράγματα, μόνο τρελλὸς ἢ δαιμονισμένος θὰ τό 'κανε αὐτό. Μὰ εἶνε, θὰ πῆτε, τόσο **τυφλὸς στὴν ψυχὴ**, ὡς-

τε να μὴ διακρίνη τὸ γκρεμὸ, τὴν ἄβυσσο, τὴ φωτιά, τὴν κόλασι; Καὶ ὅμως!... Θέλετε **παρ-
δείγματα**; Θὰ σὰς πῶ μερικὰ καὶ θὰ τελειώσω.

● **Νούμερο ἓνα, αὐτὸς ποὺ τὸν τυφλώνει ἢ φι-
ληδονία.** Μπορεῖ νὰ ἔβγαλε σχολεῖα καὶ παν-
επιστήμια, νὰ πῆρε διπλώματα καὶ νὰ ἔμαθε
γλώσσες, μπορεῖ νὰ ἔχη τηλεσκόπια καὶ νὰ βλέ-
πη τὰ ἄστρα σὲ ἰλιγγιώδεις ἀποστάσεις, καὶ ὅ-
μως, αὐτὸς ὁ σοφός, μπλέκει ξαφνικὰ στὰ δι-
χτυα μιᾶς πονηρῆς γυναίκα, ἑνὸς αἰσχροῦ ἔ-
ρωτος, καὶ τὸν βλέπεις νὰ πέφτη σὰν τυφλὸς
στὸ χάος παρανόμων σχέσεων. –“Ὁχι, παιδί μου,
λέει ἡ ἀγράμματη μάνα, θὰ καταστραφῆς αὐ-
τοῦ ποὺ πᾶς. “Ὁχι! τοῦ λένε φίλοι, ὄχι! φωνά-
ζει τὸ χωριό, ὄχι! φωνάζει ἡ κοινωνία, ὄχι! φω-
νάζουν οἱ νόμοι, ὄχι! φωνάζει ὁ πνευματικός.
Τίποτα· πέφτει στὸ χάος. Δὲν εἶνε λοιπὸν αὐ-
τὸς τυφλός; δὲν τὸν τύφλωσε ἡ ἁμαρτία;

● **Νούμερο δύο, αὐτὸς ποὺ τὸν τυφλώνει ἢ φι-
λαργυρία.** Βλέπεις τὸν ἄλλον; Ἔταν κάποτε ἐ-
ποχὴ ποὺ δὲν εἶχε δραχμὴ στὴν τσέπη. Μὰ ἔπει-
τα οἱ τσέπες του γέμισαν ἀπὸ χρήματα, καὶ ἔ-
χει καταθέσεις, πλεούμενα, σπίτια, μέγαρα καὶ
ἐπαύλειες. Τί νὰ τὸν κάνης ὅμως; Ἄνθρωπος
δὲν εἶνε· ἢ φιλαργυρία ξερρίζωσε ἀπὸ μέσα του
τὸ εὐγενέστερο αἶσθημα, τὴ συμπάθεια καὶ εὐ-
σπλαχνία. Καὶ τὸν βλέπεις νὰ ἔνε τόσο τυφλός,
ὥστε ὅπως λέει ὁ λαὸς «δὲν δίνει νερὸ οὔτε
στὸν ἄγγελό του». Εἶνε σὰν τὸν Ἰούδα πού, ὅ-
πως ψάλλει ἡ Ἐκκλησία τὴ Μεγάλῃ Παρασκευῇ,
«*τυφλοῦται τῷ πάθει τῆς φιλαργυρίας, ἐκπί-
πτει τοῦ φωτὸς ὁ ἐσκοτισμένος*» (ὁρθο. ἀντίφ. δ').

● **Θέλετε καὶ ἄλλον τυφλὸ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία; νὰ
αὐτὸς ποὺ τὸν τυφλώνει τὸ μῖσος,** ὁ ἄνθρωπος
τῆς ἐκδικήσεως. Αὐτὸς δὲν μπορεῖ νὰ λησμο-
νήσῃ τὸ κακό, ἀλλὰ τὸ θυμᾶται σὰν τὴν καμή-
λα. Μισεῖ τὸ γείτονα, τὸ συνάδελφο, τὸν ξένο,
τὸν δικό του, τὸ παιδί του, τὴ γυναῖκα ποὺ ἀγά-
πησε· πάνω στὸ θυμὸ του παίρνει μαχαίρι καὶ τὴ
σκοτώνει, κι ὅταν ἡ ἀστυνομία τὸν ρωτᾷει, –Τὴ
γυναῖκα σου σκότωσες; ἀπαντᾷ· –Μὲ σκότισε
τὸ πάθος, ἤμουν τυφλὸς δὲν ἔβλεπα τί κάνω.

● **Νὰ λοιπὸν· τὸν ἓνα τὸν τύφλωσε ἢ φιληδο-
νία, τὸν ἄλλον ἢ φιλαργυρία, τὸν ἄλλο τὸ μῖσος.**
Τὰ πάθη ὅμως, τὰ ἐωσφορικὰ πάθη, τυφλώνουν
ὄχι μόνο ἄτομα ἀλλὰ καὶ ἔθνη ὁλόκληρα. Ἔθνη
μεγάλα καὶ θεωρούμενα πολιτισμένα, μὲ παν-
επιστήμια καὶ ἀκαδημίες, ἔσπρωξαν τὴν ἄνθρω-
πότητα μέσ' στὴ φωτιά τοῦ Πρώτου παγκο-
σμίου πολέμου καὶ μετὰ στὴ μεγαλύτερη φω-
τιά τοῦ Δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, καὶ
μέσα ἀπὸ τὶς μποῦκες τῶν κανονιῶν, τῶν ἀε-
ροπλάνων καὶ τῶν ὑποβρυχίων σκόρπισαν τὸν
ὄλεθρο στὸν κόσμον. Καὶ ἐτοιμάζονται –μὴν ἀ-

κοῦτε λόγια ἀπατηλά– νὰ ρίξουν τὴν ἄνθρω-
πότητα στὴ φωτιά ἑνὸς ἄλλου πολέμου, τὸν ὁ-
ποῖον ἢ μὲν ἐπιστήμη ὀνομάζει πυρηνικό, ἢ δὲ
Ἄποκάλυψις ὀνομάζει «*Ἀρμαγεδῶνα*» (Ἀπ. 16,16).
Εἶνε λοιπὸν ἢ δὲν εἶνε τυφλοὶ οἱ διπλωμάτες
καὶ στρατηγοὶ καὶ οἱ μεγάλοι ποὺ σπρώχνουν
συνεχῶς τὴν ἄνθρωπότητα στὸ γκρεμὸ τῆς
καταστροφῆς; «*Τυφλὸς τυφλὸν ἐὰν ὀδηγῇ,
ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται*» (Ματθ. 15,14).

● Ἄλλὰ προτοῦ νὰ τελειώσω θὰ σὰς παρου-
σιάσω τὴν πιὸ μεγάλη τύφλωσι. Ποιὰ εἶν' αὐτή;
Εἶνε ἡ τύφλωσις ποὺ ὀνομάζεται **ἀπιστία**. Τὴν
εἰκόνα τοῦ ἀπίστου ζωγραφίζει τὸ ἱερὸ εὐαγ-
γέλιο. Τί λέει· μπροστὰ στοὺς ἄρχοντες ἔκανε
ὁ Χριστὸς ἓνα ἀπὸ τὰ μεγαλύτερα θαύματα,
δημιούργησε ἀπὸ πηλὸ βολβούς, ὀφθαλμούς.
Καὶ πίστεψε ὁ ὄχλος, πίστεψαν οἱ γονεῖς τοῦ
τυφλοῦ, πίστεψαν καὶ οἱ πέτρες. Ποιοὶ δὲν πί-
στεψαν· οἱ γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι. Τοὺς τύ-
φλωσε ὁ διάβολος, ὥστε νὰ μὴ μποροῦν νὰ πι-
στέψουν καὶ νὰ προσκυνήσουν τὸ Χριστό, ἀλ-
λὰ προσπαθοῦσαν μὲ δικολαβίες καὶ σοφιστεῖ-
ες νὰ σκιάσουν τὸν Ἥλιο, ἀνίκανοι νὰ δοῦν
τὸ Φῶς ποὺ λάμπει στὸν κόσμον.

* * *

Ἄλλὰ, ἀδελφοί μου, καιρὸς νὰ στρέψουμε
τὸν λόγο πρὸς τὸν ἑαυτὸ μας. Διότι κ' ἐμεῖς κα-
τὰ κάποιο τρόπο εἴμαστε τυφλοὶ. Μέσα στὴν
ἐκκλησία **σὲ κάθε θεία λειτουργία γίνεται** τὸ
μεγαλύτερο θαῦμα· πάνω στὴν ἁγία τράπεζα
τὸ ψωμὶ καὶ τὸ κρασί γίνεται σῶμα καὶ αἷμα τοῦ
Χριστοῦ μας! ἀπὸ τὸ ὁποῖο καλούμεθα ὅλοι νὰ
κοινωνήσουμε. Νὰ τὸ θαῦμα. Τὰ παλιὰ τὰ εὐ-
λογημένα χρόνια οἱ ἄνθρωποι πίστευαν, ἔρ-
χονταν στὴν ἐκκλησία καὶ μὲ τὰ μάτια τῆς πί-
στεως ἔβλεπαν ἀγγέλους νὰ λειτουργοῦν μαζὶ
μὲ τοὺς ἱερεῖς. Τί λέει τὸ ἀπολυτικίον τοῦ ἁγί-
ου Σπυρίδωνος· «*καὶ ἐν τῷ μέλπειν τὰς ἁγίας
σου εὐχὰς ἀγγέλους ἔσχες συλλειτουργοῦν-
τάς σοι, ἱερώτατε*». Ἐμεῖς, ἀλλοίμονο, γίναμε
τυφλοὶ καὶ δὲν βλέπουμε.

Ἀδέρφια μου· **ἢ ἁμαρτία τυφλώνει.** Τί εἶνε ἡ
ἁμαρτία; Δὲν εἶνε παντεσπάνι, δὲν εἶνε γλύκυ-
σμα, δὲν εἶνε ἄρωμα· εἶνε καυστικὸ βιτριόλι.

Ἄς παρακαλέσουμε τὸ Θεὸ ν' ἀνοίξῃ τὰ μά-
τια μας νὰ δοῦμε τὸ Φῶς τὸ πνευματικόν, νὰ
πέσουμε κ' ἐμεῖς μπροστὰ στὸ Χριστὸ καὶ νὰ
ποῦμε μαζὶ μὲ τὸν Τυφλὸ «**Πιστεύω, Κύριε**» (Ἰω.
9,38)! πιστεύω σὰν τὴ μάνα μου, σὰν τοὺς προγό-
νους μου, σὰν τὸν Τυφλό· γονατίζω μπροστὰ
σου καὶ λέω «**Πιστεύω, Κύριε**». Καὶ νὰ προσ-
κυνήσωμεν αὐτῷ, ὃ ἡ δόξα καὶ ἡ τιμὴ εἰς αἰ-
ῶνας αἰῶνων· ἀμήν.

(†) ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1, 10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΜΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 2619	Κυριακὴ Πατέρων Α' Οἰκ. Συνόδου 16 Ἰουνίου 2024	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Ὁ Χριστὸς μὲ τὴν Ἐκκλησίᾳ του ἐνώνει, ὁ σατανᾶς χωρίζει

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶνε **Κυριακὴ τῶν Πατέρων**. Γιατί ὀνομάζεται ἔτσι ἡ Κυριακὴ αὕτη; Σ' αὐτὸ θ' ἀπαντήσουμε μὲ ἀπλᾶ λόγια.

Ὑπάρχουν δυὸ εἶδη - **δύο κατηγορίες πατέρων**· οἱ φυσικοὶ καὶ οἱ πνευματικοί.

• Ἡ πρώτη κατηγορία, **οἱ φυσικοὶ πατέρες**. Ἐνας ἄντρας παντρεύεται μιὰ γυναίκα, δημιουργεῖται οἰκογένεια, καὶ σύμφωνα μὲ τὸ νόμο τοῦ Θεοῦ φέρνουν παιδιὰ στὸν κόσμο. Ἄρκεϊ αὐτό; Αὐτὸ εἶνε τὸ λιγώτερο, τὸ μικρότερο. Σὲ ὅλη τὴ βιολογικὴ κλίμακα τὰ ὄντα γεννοῦν ἄλλα ὄντα· αὐτὸ εἶνε ἕνας νόμος φυσικὸς παγκόσμιος. Δὲν ἄρκεϊ ὅμως αὐτό. Τὸ νὰ γεννήσῃς παιδί εἶνε εὐκολο· κάτι ἄλλο, κάτι ἐπὶ πλέον ζητεῖται.

Τὸ παιδί πού γεννήθηκε δὲν εἶνε σκυλάκι ἢ γατάκι· εἶνε κάτι πολὺ μεγάλο καὶ ὑψηλό. Δὲν ἔχει ἀνάγκη μόνο νὰ τὸ ταΐζῃς, ὅπως ταΐζεις τὸ ἄλογο ἢ τὴν ἀγελάδα· ὄχι δᾶ. **Τὸ παιδί εἶνε σὰν τὸ χωράφι**. Ὅπως τὸ χωράφι τὸ καλλιεργεῖς (τὸ σκάβεις, τὸ καθαρίζεις ἀπὸ τ' ἀγκάθια καὶ σπέρνεις ἐκλεκτὸ σπόρο γιὰ νὰ πάρῃς καρπὸ), ἔτσι καὶ τὸ παιδί αὐτό, πού τώρα εἶνε στὰ χέρια σου, πρέπει νὰ τὸ προσέξῃς ἰδιαίτερως· γιατί τὸ παιδί αὐτὸ μπορεῖ νὰ γίνῃ ἕνας ἅγιος ἢ ἕνας κακοῦργος.

Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος· Θὰ σὲ ὀνομάσω πατέρα ὄχι ὅταν γεννήσῃς ἀπλῶς παιδί, ἀλλ' ὅταν τὸ παιδί αὐτὸ τὸ ἀναθρέψῃς σωστά. Ὅχι **τὸ γεννᾶν**, ἀλλὰ **τὸ ἀνατρέφειν** κάνει - ἀναδεικνύει τὸν πατέρα· «*Οὐ τὸ σπεῖραι ποιεῖ πατέρα μόνον, ἀλλὰ τὸ παιδεῦσαι καλῶς· οὐδὲ τὸ κυῆσαι μητέρα ἐργάζεται, ἀλλὰ τὸ θρέψαι καλῶς*» [Εἰς Ἄνω. λόγ. Ι, γ'· Ρ.Γ. 54,636].

Οἱ πρώτες λέξεις πού πρέπει νὰ μάθῃ ἡ μάνα στὸ παιδί, εἶνε **Θεὸς καὶ Χριστός**.

Ξυπνάει τὸ παιδί; **μάθε το νὰ κάνῃ προσευχὴ** μπροστὰ στὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ. Κάθεται τὸ μεσημέρι στὸ τραπέζι; δίδαξέ το, προτοῦ ν' ἀγγίξῃ φαγητό, νὰ παρακαλέσῃ τὸ Θεό. Ἔρχεται Κυριακὴ, χτυπάει ἢ καμπάνα; πάρε τὸ παιδάκι σου ἀπ' τὸ χέρι, νὰ τὸ φέρῃς στὴν ἐκκλησίᾳ τοῦ Χριστοῦ μας. Βραδιάζει, νυχτώνει; γονάτισε μαζί του μπρὸς

στὰ εἰκονίσματα κάτω ἀπ' τὸ φῶς τοῦ καντηλιοῦ γιὰ τὸ *ἀπόδειπνο*. Στὸν Πόντο καὶ στὴ Μικρὰ Ἀσία, τὰ εὐλογημένα χρόνια, κάθε βράδυ ὅλοι μαζί, προτοῦ νὰ κοιμηθοῦν προσεύχονταν.

Ἐδῶ μοῦ ῥχεται νὰ κλάψω. Δεῖξετε μου στὸν κύκλο σας μιὰ οἰκογένεια ὅπου πατέρας-μάννα-παιδιὰ κάνουν μαζί προσευχὴ. Τίποτα! Ἔτσι, σὰν τὰ ζῶα, τρῶνε καὶ πέφτουν γιὰ ὕπνο, χωρὶς ἄλλον ὑψηλότερο προσανατολισμὸ στὸν κόσμο αὐτόν. **Σταμάτησε πιά ἡ προσευχὴ** τοῦ Χριστοῦ μας μέσα στὰ σπίτια καὶ τὶς οἰκογένειες, πού ἄλλοτε ἔλεγαν ἐκεῖνο τό

*«Πέφτω, κάνω τὸ σταυρό μου
κι ἄγγελο ἔχω στὸ πλευρό μου».*

Ἔρχεται Τετάρτη, Παρασκευὴ, σαρακοστή; τὸ παιδί **νὰ νηστεύῃ**, δὲν παθαίνει τίποτα. Τώρα τί συμβαίνει· παιδιὰ σὲ μεγάλες πόλεις παρουσιάζουν καρδιακὰ νοσήματα καὶ τὰ στέλνουν στὴν Ἀμερικὴ νὰ θεραπευθοῦν. Γιατί συμβαίνει αὐτό; Λένε οἱ γιατροί, ὄχι ἐγώ, ὅτι αὐτὸ ὀφείλεται στὸ πολὺ φαί. Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια οἱ οἰκογένειες εἶχαν πολλὰ παιδιὰ καὶ φτώχεια· ἡ μάνα σταύρωνε τὸ καρβέλι, ἔκοβε καὶ μοίραζε τὸ ψωμί ὅπως ὁ παπᾶς τὸ ἀντίδωρο· τὰ παιδιὰ ἔτρωγαν τὸ καλαμποκήσιο ψωμί κι αὐτὸ γινόταν βούτυρο. Τώρα; κάθε μέρα κρέας· καὶ Τετάρτη, καὶ Παρασκευὴ, καὶ Μεγάλῃ Ἑβδομάδα. Τὰ κάνουν τὰ παιδιὰ μπουλούκου, σὰν τὰ γουρουνόπουλα, καὶ παθαίνει ἡ καρδιά τους. Παιδί πού νηστεύει καὶ τηρεῖ τὰ πάτρια δὲν παθαίνει τέτοιο πρᾶγμα.

Λοιπὸν, προσευχὴ δὲν γίνεται, νηστεῖες δὲν κρατοῦν, ἐκκλησίᾳ δὲν πατοῦν. Τὸ ἀποτέλεσμα· **τὰ παιδιὰ ἔχουν ἀγριέψῃ**. Τώρα, βλέπεις, ὑπάρχει καὶ κάτι ἄλλο. Ῥώτησα ἕνα παιδάκι στὴ Φλώρινα· –Πῶς περνᾶς τὴν ἡμέρα; –Μιὰ ὥρα διαβάζω, δυὸ ὥρες παίζω, καὶ πέντε ὥρες βλέπω **τηλεόρασι**. Εἶπε ἕνας ἅγιος, ὅτι ὁ διάβολος στὰ τέλη τῆς ἀνθρωπότητος θὰ κάνῃ πολλὰ περίεργα πράγματα· θὰ δέσῃ τὸν κόσμο μὲ μιὰ κλωστή (τὰ τηλέφωνα), καὶ θὰ φέρῃ ἕνα κουτὶ πού θὰ τρελάνῃ τὴν ἀνθρωπότητα (ἡ τηλεόρασι). Καὶ νά, τρέλανε τὸν κόσμο. Στὴν Ἀθήνα ἕνα παιδάκι κᾶηκε ἀπὸ τὴν

τηλεόρασι. Καί στην Πτολεμαΐδα ἔνα ἄλλο παιδάκι εὐλογημένο, ὁ Γιώργος, βλέποντας τηλεόρασι θέλησε νὰ μιμηθῆ τοὺς ἥρωες τῆς ὀθόνης, καὶ τί ἔπαθε· πῆγε μέσα σὲ μιὰ ἀποθήκη, κρεμάστηκε ἀπὸ ἓνα καλῶδιο καὶ πνίγηκε! Πήγαμε στὸ χωριό του καὶ μὲ θρήνους τὸ κηδεύσαμε. Λοιπὸν τί θὰ γίνῃ; Τὸ εἶπα, τὸ φώναξα. Τὸ κάνετε; Δὲν τὸ κάνετε. Παντοῦ τὸ φωνάζω· «Κλειστε τίς τηλεοράσεις!» Ἐχουμε τὴ χειρότερη τηλεόρασι στὸν κόσμον. Ἔτσι τὰ παιδιὰ εἶνε παιδιὰ τῆς τηλεοράσεως· καὶ δὲν θὰ ἔχουν προκοπή.

• Ἄλλ' ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς φυσικοὺς πατέρες ὑπάρχουν καὶ οἱ **πνευματικοὶ πατέρες**. Ποιοὶ εἶν' αὐτοί; Αὐτοὶ συχνὰ μένουν ἄγαμοι, δὲν κάνουν γάμο καὶ δὲν ἔχουν φυσικὰ παιδιὰ· ἔχουν ὅμως πνευματικὰ παιδιὰ. Εἶνε οἱ πρωτοπόροι τῆς παιδείας, οἱ θεμελιωταὶ τῆς φιλοσοφίας, οἱ καλλιεργηταὶ τοῦ πολιτισμοῦ, οἱ διδάσκαλοι τῆς πίστεως. Ἔτσι μιλάμε γιὰ πατέρα τῆς ποιήσεως (τὸν Ὅμηρο), πατέρα τῆς ἱστορίας (τὸν Θουκυδίδη), πατέρα τῆς μηχανικῆς (τὸν Ἀρχιμήδη), κ.λπ.. Τί κάνουν δηλαδὴ αὐτοί; ἔρευνοῦν, διακρίνουν, ἀνακαλύπτουν, ἐξημερώνουν, ἐκπαιδεύουν, καταρτίζουν, ἐφοδιάζουν μὲ χρήσιμες γνώσεις, φωτίζουν τὸ νοῦ, μορφώνουν τὸν χαρακτήρα, διδάσκουν, κατηχοῦν, κηρύττουν τὸ λόγο τοῦ Θεοῦ· τρέχουν, κινοῦνται, περιοδεύουν στὴν περιοχή τῆς εἰδικότητός τους ἢ στὴν ἐπαρχία ποὺ τάχθηκαν. Προσπαθοῦν νὰ διδάξουν τὸν κόσμον.

Ἀπὸ ὅλους αὐτούς, ἐρχόμενοι τώρα στὸ δικό μας ἀντικείμενο, μιλάμε γιὰ τοὺς ἁγίους **πατέρας τῆς Ἐκκλησίας**. Καὶ σήμερα ἐορτάζουμε τριακόσους δεκαοκτώ (318) ἁγίους πατέρες, αὐτοὺς ποὺ συγκρότησαν τὴν Πρώτη (Α') Οἰκουμενικὴ Σύνοδο. Ποιοὶ εἶνε αὐτοί;

Τὸ 325 μ.Χ. τοὺς συνεκάλεσε ὁ Μέγας Κωνσταντῖνος στὴ Νίκαια τῆς Μικρᾶς Ἀσίας καὶ ἐκεῖ ἔκαναν τὴν **Πρώτη (Α') Οἰκουμενικὴ Σύνοδο**. Αὐτὴ ἐξέτασε τὴν αἴρεσι τοῦ Ἀρείου, ὁ ὁποῖος ἔλεγε τὸ βλάσφημο λόγο, ὅτι ὁ Χριστὸς δὲν εἶνε Θεός. Τὸν καταδίκασε, τὸν καθαίρεσε, καὶ συνέταξε ὅλο σχεδὸν τὸ «Πιστεύω», τὸ Σύμβολο τῆς πίστεως ποὺ ἀκοῦμε καὶ ὁμολογοῦμε σὲ κάθε θεία λειτουργία. Οἱ πατέρες αὐτοὶ στερέωσαν τὰ θεμέλια τῆς πίστεώς μας. Μεταξὺ αὐτῶν ἦταν καὶ θαυματουργοὶ ὅπως ὁ ἅγιος Σπυρίδων (ποὺ ἔδειξε μὲ θαῦμα ὅτι ὁ Θεός μας εἶνε ἡ ἁγία Τριάς· Πατήρ, Υἱὸς καὶ ἅγιο Πνεῦμα), ὁ ἅγιος Νικόλαος, ὁ ἅγιος Ἀχίλλιος καὶ ἄλλοι ἅγιοι. Στὴ Σύνοδο αὐτὴ ἔλαμψε πρὸ παντός, ὡς ἀστὴρι πρώτου μέγεθος, ὁ μέγας Ἀθανάσιος.

Ἀπὸ τότε πέρασαν –μετρήστε– χίλια ἑπτακόσια (1700) χρόνια. Μέσα σ' αὐτὰ ἡ πίστι μας δὲν ἔπαυσε νὰ πολεμῆται, ἀλλὰ καὶ νὰ νικᾷ. Τώρα, στὶς δικές μας ἡμέρες, ἐμεῖς κινδυνεύουμε ἀπὸ

ὑλιστικὲς θεωρίες καὶ συγγράμματα ἀθεΐας καὶ ἀπιστίας, ποὺ ζητοῦν νὰ ξεριζώσουν τὴν πίστι τῶν γονέων καὶ τῶν προγόνων μας· ἀπὸ χυδαῖες ταινίες καὶ ἔντυπα ποὺ πασχίζουν νὰ ἐκφραλίσουν τὴν σωφροσύνη καὶ τὴν εὐπρέπεια τοῦ βίου· ἀπὸ τὴν τηλεόρασι ποὺ κάνει ἀνοιχτὸ πόλεμο ἐναντίον τῆς Ἐκκλησίας· κινδυνεύουμε ἀκόμα καὶ ἀπὸ αἱρέσεις, ὅπως οἱ λεγόμενοι «μάρτυρες τοῦ Ἰεχωβά» ποὺ τέτοιον καιρὸ σκορπίζονται παντοῦ, διαστρέφουν τὴν ἀλήθεια τῆς Γραφῆς καὶ διαβάλλουν τὴν Θεότητα τοῦ Χριστοῦ.

* * *

Ἔσεῖς, ὅσοι μάλιστα κατάγεστε ἀπὸ πρόσφυγες, **νὰ θυμᾶστε τοὺς προγόνους σας**. Ἐκεῖνοι στὴ Μικρὰ Ἀσία, τετρακόσα χρόνια κάτω ἀπὸ τὸ μαχαίρι τοῦ Τούρκου, δὲν ἀλλαξοπίστησαν, ἔμειναν ἀκλόνητοι στὴν πίστι τῶν πατέρων τους. Ἦρθαν κατόπιν ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα τὸ 1922, γυμνοὶ καὶ ξυπόλητοι, γιατί δὲν ἤθελαν ν' ἀρνηθοῦν τὴν πίστι τους (ὑπῆρξαν μερικοὶ ποὺ τὴν ἀρνήθηκαν, ἔγιναν Τούρκοι καὶ ζοῦν τώρα ἔτσι ἐκεῖ).

Αὐτὴ λοιπὸν τὴν πίστι, ποὺ σᾶς παρέδωσαν οἱ πατέρες σας ἐπὶ γενεὲς γενεῶν, **νὰ τὴν κρατήσετε σφιχτά**. Νὰ μὴν ὑπάρχη μεταξὺ σας κανένας βλάσφημος, κανένας ἄθεος, κανένας αἱρετικὸς. Ὅταν χτυπᾶ ἡ καμπάνα, νὰ μαζεῦεστε ὅλοι στὴν ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ. Νὰ ἔχετε ἀγάπη καὶ ὁμόνοια μεταξὺ σας. Νὰ εἶστε μιὰ οἰκογένεια. Μὴ χωριστῆτε σὲ κόμματα. Πάνω ἀπὸ κόμματα καὶ ἀρχηγούς κομμάτων, πάνω ἀπὸ τὰ ἀνθρώπινα, εἶνε ἓνας καὶ μόνος, ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, ποὺ ἐνώνει τὸν κόσμον **Ὁ Χριστὸς μὲ τὴν Ἐκκλησία του ἐνώνει, ὁ σατανᾶς χωρίζει**.

Ἐνωμένοι, ἀγαπημένοι, πιστοί! Γιατὶ ἔρχονται στὸν κόσμον τρομερὲς ἡμέρες. Ὅπως λένε τὰ ἄγια βιβλία, θὰ ἔρθουν πολὺ φοβερὲς ἡμέρες καὶ ἐδῶ στὴν πατρίδα μας καὶ παντοῦ, καὶ πρέπει νὰ ἔχετε ἀγάπη ἀναμεταξὺ σας, σὰν ἀδέρφια. Καὶ νὰ ἐξομολογήστε, νὰ κοινωνῆτε τὰ ἄχραντα μυστήρια. Οἱ γυναῖκες ν' ἀγαποῦν τοὺς ἄντρες των, οἱ ἄντρες ν' ἀγαποῦν τίς γυναῖκες των, τὰ παιδιὰ τοὺς γονεῖς. Ὅλοι ν' ἀγαποῦμε τὴν πατρίδα. Καὶ πάνω ἀπ' ὅλα νὰ ἀγαποῦμε τὸν Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν.

Σᾶς εὐλογῶ. Νὰ ζῆτε σὰν ἀδέρφια, καὶ κανένας σατανᾶς νὰ μὴ μπορῆ νὰ σᾶς χωρίσῃ. Ὅλοι νὰ λέτε μεταξὺ σας τὴν καλημέρα καὶ τὴν καλησπέρα, νὰ μὴν ὑπάρχουν ἔχθρες, ἀλλὰ νὰ εἶστε πάντοτε ἐνωμένοι μὲ τὸ Χριστὸ στὴν Ἐκκλησία μας. Τότε **ὁ Κύριος θὰ εἶνε μαζί σας, θὰ εὐλογῆ** τὴ ζωὴ καὶ τίς ἐργασίες σας, θὰ εὐλογῆ τὴν οἰκογένειά σας, τοὺς συζύγους καὶ τὰ παιδιὰ σας.

Νὰ ζήσετε ἐδῶ ἀγαπημένοι. Καὶ ὅταν ἔρθῃ ἡ **ῶρα τοῦ θανάτου**, νὰ πᾶτε ἐκεῖ ποὺ εἶνε οἱ γονεῖς καὶ οἱ προπάτορες, οἱ ἄγγελοι καὶ ἀρχάγγελοι, γιὰ νὰ εὐφραίνεστε αἰωνίως· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεῖα Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΙΗ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 786²

Κυριακὴ τῆς Πεντηκοστῆς (Πράξ. 2,1-11)
23 Ἰουνίου 2024 (2001)

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης

Μὲ μιὰ καρδιά στὸ Χριστό!

«Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό» (Πράξ. 2,1)

Σήμερα, ἀγαπητοί μου, εἶνε μία ἀπὸ τὶς πιὸ μεγάλες ἐορτές. **Σήμερα ἦρθε τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο στοὺς ἀποστόλους.**

Ἄπ' ὅλα τὰ νοήματα, ποὺ ἔχει σήμερα στὴ λατρεία ἢ Ἐκκλησία μας, θὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ προσέξουμε τὸν **στίχο τοῦ ἀποστόλου** τὸν ὁποῖο καὶ προέταξα στὴν ἀρχὴ ὡς ῥητό.

Λέει: «Ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό» (Πράξ. 2,1). Τί σημαίνουν τὰ λόγια αὐτά; Ὅταν συμπληρωνόταν ἡ ἡμέρα τῆς πεντηκοστῆς, δέκα μέρες μετὰ τὴν ἀνάληψι τοῦ Κυρίου καὶ πενήντα μέρες μετὰ τὴν ἀνάστασί του, τότε ποὺ εἶχαν μαζευτῆ στὰ Ἱεροσόλυμα ἀπὸ παντοῦ ὅλοι οἱ Ἰεβραῖοι, τότε «**ἦσαν ἅπαντες (οἱ ἀπόστολοι) ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό.**» Ἦταν **στό ἀνώγειο** ἐκεῖνο ὅπου ἔγινε ὁ Μυστικὸς Δεῖπνος, ἐκεῖ ὅπου ἐμφάνιστηκε ὁ Ἰησοῦς κεκλεισμένων τῶν θυρῶν καὶ εἶπε τὸ «**Εἰρήνη ὑμῖν**» (Ἰω. 20,19).

«Ἦσαν ἅπαντες» συγκεντρωμένοι. Ὅχι ἀπλῶς πάντες, ἀλλὰ **ἅπαντες**. Δὲν ἀπουσίαζε οὔτε ἓνας. Ἦταν πρῶτα - πρῶτα οἱ δώδεκα ἀπόστολοι: στὴ θέσι τοῦ Ἰούδα εἶχε ἐκλεγῆ ὁ Ματθίας. Ἦταν ἔπειτα οἱ ἑβδομήκοντα ἀπόστολοι. Ἦταν ἀκόμη ὁ ὄμιλος τῶν μυροφόρων γυναικῶν. Καὶ κοντὰ στὶς μυροφόρες ἡ παμφαῆς σελήνη, ἡ ὑπεραγία Θεοτόκος.

Δὲν ἀρκεῖ ὅμως νὰ εἶνε μόνο μαζεμένοι. Γιατὶ κ' ἐμεῖς μπορεῖ νὰ μαζευτοῦμε. Καὶ τὰ θηρία μαζεύονται. Καὶ οἱ λησταὶ μαζεύονται ὅλοι μαζί. Δὲν εἶνε ἀπλῶς τὸ νὰ μαζευτοῦμε. Σημασία ἔχει ἡ ἄλλη λέξι ποὺ λέει ὁ ἀπόστολος. Γιατὶ δὲν ὑπάρχει τίποτε περιττὸ στὰ θεόπνευστα λόγια. Καὶ μία ἀκόμη λέξι, καὶ μία τελεία μέσα στὸ ἱερὸ κείμενο ἔχει τεράστια σημασία. Ὅλη ἡ σημασία τοῦ ἀποστόλου σή-

μερα ποῦ βρίσκεται· ὅτι ὅλοι αὐτοί, ποὺ ἦταν μαζεμένοι, δὲν ἦταν μαζεμένοι γιὰ φαγοπότι, γιὰ διασκέδασι, γιὰ χορό, γιὰ πάρτυ, γιὰ τίποτε ἄλλο, λ.χ. γιὰ ποδοσφαιρικὰ μὰτς κ.λπ.. Ἀλλὰ ἦταν μαζεμένοι **«ὁμοθυμαδόν»**. Τί θὰ πῆ αὐτὸ τὸ «ὁμοθυμαδόν»; Εἶνε μία λέξι τῆς ἀρχαίας ἐλληνικῆς γλώσσης, τῆς γλώσσης ποὺ ἐκφράζει καὶ τὰ λεπτότερα νοήματα. Ἡ λέξι αὐτὴ σχεδὸν εἶνε ἀμετάφραστη. Ὅσο κι ἂν κοπιᾶσης, δὲν θὰ μπορέσης νὰ μεταδώσης τὸ βαθὺ νόημά της. Τί θὰ πῆ «ὁμοθυμαδόν»; Θὰ πῆ, ὅτι τὴν ὥρα ἐκεῖνη ποὺ ἦταν μαζεμένοι ἐκεῖ οἱ ἀπόστολοι, ἢ σκέψι τους – ποῦ ἦταν; στὶς γυναῖκες, στὰ παιδιὰ τους; στὴ δουλειὰ τους, στὸ ψάρεμα; στὶς παλιές τους ἀναμνήσεις; Ἡ σκέψι τους τὴν ὥρα ἐκεῖνη ἦταν ὅλη στὸ Χριστό. «Ὅμοθυμαδόν» θὰ πῆ λοιπόν, ὅτι **ὅλη ἡ σκέψι τους ἦταν στὸ Χριστό.**

Καὶ **μόνο ἡ σκέψι; Καὶ ἡ καρδιά τους.** Ἄμα ἀγαπᾶς ἓνα πρόσωπο, τὸ βλέπεις τὴν ἡμέρα, τὸ βλέπεις καὶ τὴ νύχτα στὸ ὄνειρό σου. Ἡ καρδιά τῶν ἀποστόλων τὴν ὥρα ἐκεῖνη ἦταν ἓνα φλογερὸ καμίνι, ποὺ δὲν μπορούσαν νὰ τὸ σβήσουν ὅλοι οἱ γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι κι ὅλος ὁ κόσμος ἐκεῖνος. Καὶ μέσ' στὸ φλογερὸ αὐτὸ καμίνι ἔκαιγε ὁ ἔρωτας, ὁ αἰώνιος **ἔρωτας γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.**

• Ὅπως ἐκεῖνοι «**ἦσαν ἅπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό**» στὸ ἀνώγειο, ἔτσι **κ' ἐμεῖς εἴμαστε στὸ ἀνώγειο τῆς ἐκκλησίας. Εἴμαστε ἄραγε «ἅπαντες ἐπὶ τὸ αὐτό»;** Ἄς ρωτήσουμε σήμερα, τέτοια ἀγία ἡμέρα· εἶνε ἐδῶ ὅλη ἡ ἐνορία; Γιὰ νὰ εἴμαστε σύμφωνα μὲ τὸν ἀπόστολο τῆς σημερινῆς ἡμέρας, πρέπει κ' ἐμεῖς νὰ εἴμαστε ὅλοι ἐδῶ. Ἐδῶ λοιπόν στὸ ὑπερῶο, στὸ ἀνώγειο αὐτό, ἂν ἔρθῃ σήμερα ὁ Ἰησοῦς, ἂν ἔρθῃ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο, **εἴμαστε «ἅπαντες»;**

Πόσες οικογένειες έχει ή ένορία; Άν σταθῆ ἄγγελος στήν πόρτα καί μετρήσῃ, πόσες ψυχές εἴμαστε σήμερα ἐδῶ μέσα;

Ἦ Πόντε, ὦ Σμύρνη, πού δίχως καμπάνες οὔτε ἕνας ἔλειπε ἀπό τήν ἐκκλησία! Μόνο οἱ λεχῶνες, οἱ ἄρρωστοι καί οἱ ἔτοιμοθάνατοι ἔλειπαν. Τώρα; Γιά φαντάσου νά βρίσκεσαι σ' ἕνα στρατόπεδο μέ δέκα χιλιάδες στρατιῶτες, νά χτυπήσῃ ἡ σάλπιγγα καί νά μαζευτοῦν μόνο ἕκατό. Γιά φαντάσου νά ἴσαι δάσκαλος σ' ἕνα σχολεῖο μέ πεντακόσα παιδιά, νά χτυπήσῃ τὸ κουδούνι καί νά ἴρθοῦν μόνο δέκα παιδιά. Γιά φαντάσου νά ἴσαι καπετάνιος στὸν ὠκεανό, νά καλῆς τοὺς ναῦτες τοῦ πλοίου ἐν ὥρᾳ θυέλλης κι ἀπὸ τοὺς ἕκατό τοῦ πληρώματος νά παρουσιαστοῦν μόνο δέκα!

● Γεννᾶται ὁμως καὶ ἄλλο, πιό σοβαρὸ ἐρώτημα. Ἐκτὸς ἀπὸ τὴ σωματικὴ παρουσία, **ὑπάρχει σήμερα καὶ τὸ «ὁμοθυμαδόν»;** Τὸ «ὁμοθυμαδόν» προχωρεῖ ἀκόμη περισσότερο καὶ φτάνει στὸ κέντρο τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως. Τὸ δὲ κέντρο τῆς ὑπάρξεως εἶνε ἡ βούλησις, ἡ θέλησις. «Ὁμοθυμαδόν» σημαίνει **μία καρδιά**. Πόσοι εἴμαστε ἐδῶ μέσα· νά ἔχουμε ὅλοι ἕνα θέλημα! Ποιό θέλημα; Τί λέμε στὸ «Πάτερ ἡμῶν»· «...Γενηθῆτω τὸ θέλημά σου» (Ματθ, 6,10). Ὁχι τὸ δικό μας θέλημα, ἀλλὰ τὸ θέλημά Του. Ὁχι, κυρά μου, δὲν θὰ γίνῃ τὸ θέλημά σου· θὰ γίνῃ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ. Καὶ αὐτὸ τὸ διασαφηνίζουν οἱ πνευματικοὶ μέσα στὸ μυστήριό τῆς ἐξομολογήσεως.

«Ὁμοθυμαδόν» θὰ πῆ, **νά ἔχουμε ὅλοι ἕνα θέλημα**. Ἦς πάρουμε λοιπὸν τὴ ζυγαριὰ αὐτῆ τοῦ «ὁμοθυμαδόν» κι ἄς μποῦμε **σ' ἕνα σπῆτι**, νά δοῦμε ὑπάρχει ἐκεῖ μέσα τὸ ἕνα θέλημα; Ἦ γυναίκα ὑπακούει σήμερα στὸν ἄντρα; Τὰ παιδιά ὑπακούουν στὸν πατέρα, τὰ κορίτσια στὴ μάνα; Ὑπακούει ἡ οικογένεια στὸν οικογενειάρχη, πού κάθε μέρα ὁ ταλαίπωρος στύβεται σὰν τὸ λεμόνι γιὰ νά τοὺς ζήσει;

Ὅσα κεφάλια εἶνε μέσα στὸ σπῆτι, τόσες καὶ οἱ γνώμες, τόσα καὶ τὰ θελήματα. Δὲν ὑπάρχει τὸ «ὁμοθυμαδόν». **Ἐπάρχει τρομερὴ διχόνοια**. Σὲ ποιό σπῆτι σήμερα ὑπάρχει μία καρδιά, τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου;

Ἐὰν ὑπάρχει τὸ «ὁμοθυμαδόν», πού λέει σήμερα ὁ ἀπόστολος, τότε ὑπάρχει **ἁρμονία**. Σπάνια τὰ σπῆτια αὐτά. Ἁρμονία, θεῖο πρᾶγμα, κι ἄς κάθωνται μέσα σὲ καλύβα. Βρῆκα σὰν ἱεροκήρυκας σπῆτια - καλύβες, πού μέσα ἦταν ἄγγελοι· καὶ βρῆκα παλάτια, πού μέσα ἦταν κόλασι. Ὅταν ὑπάρχει ἀγάπη καὶ ὁμόνοια, ὅταν τὸ ἀντρόγυνο εἶνε ἀγαπημένο, τότε τὸ

νεράκι πού πίνουν γίνεται βούτυρο καὶ ἡ μπομπότα κρέας. Ὅταν δὲν ὑπάρχει ἡ ἀγάπη, τί νὰ τὰ κάνῃς τὰ σερβίτσια καὶ τὰ ψυγεῖα; Κρέας θὰ τρῶς καὶ ἀπὸ καρκίνο θὰ πεθαίνῃς.

Πάω παραπέρα. Ἐδῶ εἶνε **ἐργοστάσιο**. Θὰ βρῶ ἐδῶ μέσα τὴν ὁμόνοια; Ἐντὶ ὁμως νά δῶ τὸν κεφαλαιοῦχο μέ τὸν ἐργάτη νά συνεργάζονται, βλέπω κ' ἐδῶ μία πάλῃ ἄγρια, **μιά ζούγκλα**. Δὲν ὑπάρχει ὁ Ναζωραῖος, δὲν ὑπάρχει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο· ὑπάρχει διχόνοια.

Ποῦ ἄλλοῦ νά πάω – γιὰ νά τελειῶνω; Πηγαίνω σ' ἕνα μεγάλο ἀνώγειο. Ὁχι σὰν ἐκεῖνο πού λέει ὁ ἀπόστολος. Αὐτὸ εἶνε ἀνώγειο μέ ...ἄσανσέρ. Ἐχει δεκαέξι πατώματα. Οὐρανοξύστης. Μέσα στὸ μεγάλο αὐτὸ σπῆτι μαζεύτηκαν ὅλα τὰ ἔθνη. Ἐπ' ἕξω ἔχουν ὑψωμένες τίς σημαῖες ὅλου τοῦ κόσμου κ' ἐπάνω τὴν ταμπέλλα· «**Ὁργανισμὸς Ἠνωμένων Ἐθνῶν**». Μπαίνω μέσα. Ὑπάρχει ὁμόνοια, ὑπάρχει κατανόησις, ὑπάρχει τὸ «ὁμοθυμαδόν»;

Κάθε ἔθνος ἔχει τίς δικές του βλέψεις, τὰ δικά του συμφέροντα. Δὲν ὑπάρχει τὸ «ὁμοθυμαδόν». Ἀπὸ ὥρα σὲ ὥρα ἀπειλεῖται ῥῆξι καὶ ἔκρηξι. Ἦν εἶχα δικαίωμα, θὰ ξεκρεμοῦσα τὸ «Ο.Η.Ε.», πού εἶνε ἕνας ἐμπαιγμὸς καὶ μία εἰρωνεία, κ' ἐκεῖ στὸ ἀνώγειο αὐτὸ τῆς ἀνθρωπότητος, πού μιλοῦν τόσες γλῶσσες ἀλλὰ δὲν μιλοῦν τὴ γλῶσσα τοῦ παναγίου Πνεύματος, θὰ ἔγραφα· **Βαβέλ (=Σύγχυσις) τῶν Ἐθνῶν!** Τί ἐστὶ *Βαβέλ*, ἀνοῖξτε τὴν Παλαιὰ Διαθήκη νά δῆτε (βλ. Γέν. 11,1-9).

Βαβέλ ἡ οικογένεια. Βαβέλ τὸ σχολεῖο. Βαβέλ τὸ πανεπιστήμιο, τὸ κοινοβούλιο, ἡ πολιτικὴ... Σύγχυσις καὶ ταραχὴ. Γιατί; Διότι **λείπει τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιο**. Ὁχι ὅτι ἔπαυσε νά ὑπάρχει. Ὑπάρχει. Ποτάμι τρέχει τὸ Πνεῦμα ἅγιο. Τρέχει, κ' ἐλάτε ὅλοι μέ κύπελλα καθαρὰ νά πάρετε. Κάντε τὴν καρδιά σας κύπελλο, καὶ πλησιάστε τὸ Πνεῦμα ἅγιο, πού περνᾷ σὰν ποτάμι, πού καθαρίζει σὰν ποτάμι ὀρμητικό, σὰν Ἀλιάκμονας, σὰν Δούναβις.

Ἦς γονατίσουμε. Ὅσοι πιστοί, **ἄς παρακαλέσουμε νὰ ῥθῆ Πνεῦμα ἅγιο** στὰ σπῆτια μας, στὰ σχολεῖα μας, στὰ δικαστήριά μας, στὰ ἐργοστάσιά μας, στὸ στρατό μας, στὴν ἐκκλησία μας. Νὰ ῥθῆ Πνεῦμα ἅγιο στὸν κόσμο, στοὺς διεθνεῖς ὀργανισμοὺς. Νὰ ῥθῆ. **Ἐχουμε ἀνάγκη ἀπὸ Πνεῦμα ἅγιο**. Καὶ τότε «**ἄπαντες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό**» νά ὑμνοῦμε Πατέρα, Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα εἰς αἰῶνας αἰῶνων· ἀμήν.

(f) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**

ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ

«Έγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἀπ. 1,10)

Ἐκδίδεται ἀπὸ τὴν Κοινοβιακὴ Γυναικεία Ἱερά Μονὴ Ἁγίου Αὐγουστίνου Φλωρίνης – 531 00 ΦΛΩΡΙΝΑ – τηλ. 23850-28610 – imaaflo@yahoo.gr

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΜΑ' Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1269	Σύν. τῶν Δώδεκα ἀποστόλων (Ματθ. 9,36-10,8) Κυριακὴ 30 Ἰουνίου 2024	Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος Αὐγουστίνος Ν. Καντιώτης
--	--	---

Ἡ πίστι μας εἶνε ἀληθινὴ

Ἡ θρησκεία μας, ἀγαπητοί μου, εἶνε ἡ **μόνη ἀληθινή**. Ἐλευθερώνει ἀπὸ τὴν ἀμαρτία, ὁδηγεῖ στὴν αἰώνιο ζωή. Οἱ ἄπιστοι θὰ μᾶς ποῦν· Εὐκόλα τὸ λέτε, ἔχετε ὅμως ἀποδείξεις; Ἡ πίστις μας ἔχει ἀπειρες ἀποδείξεις. Μία ἀπὸ αὐτὲς εἶνε **οἱ ἀπόστολοι**, τοὺς ὁποίους ἐορτάζουμε. Θὰ προσπαθῆσω νὰ σᾶς δείξω, ὅτι ἡ ζωή, ἡ διδασχὴ καὶ τὸ τέλος τῶν ἀποστόλων βεβαιώνουν, ὅτι ἡ θρησκεία μας εἶνε ἀληθινή.

Τὸ ἔργο δύσκολο, τὰ μέσα φτωχά. Ὁ Κύριος κάλεσε τοὺς ἀποστόλους σὲ ἔργο δύσκολο. Ὅπως δύσκολο εἶνε νὰ πᾶς κόντρα μὲ τὸ ρέυμα, νὰ ξερριζώσης ἓνα αἰωνόβιο πλατάνι, νὰ κάνης τὸ βουνὸ πεδιάδα, τόσο καὶ ἀκόμη πιὸ δύσκολο ἦταν **τὸ ἔργο** τῶν ἀποστόλων. Γιὰ τὸ ἔργο αὐτό, τὴν ἀνατροπὴ δηλαδὴ ὄλου τοῦ παλαιοῦ κόσμου, ποιά **μέσα** χρησιμοποίησε ὁ Χριστός; Ὑπῆρχαν βασιλεῖς, στρατηγοί, φιλόσοφοι, πλούσιοι, ἰσχυροὶ κατὰ κόσμον· διάλεξε ἀπ' αὐτοὺς κανέναν γιὰ συνεργάτη του; Ὅχι. Ἄν ἔπαιρνε ἀπ' αὐτούς, θὰ ἔλεγαν ὅτι μὲ τὴ δύναμί τους ἐπικράτησε. Ἀντιθέτως ἡ Ἐκκλησία εἶχε ὅλες τὶς προϋποθέσεις ἀρνητικές. Ἔτσι κανεῖς δὲν μπορεῖ νὰ πῆ, ὅτι ἡ νίκη τῆς ὀφείλεται σὲ ἀνθρώπινη ὑποστήριξι. Ὁ ἀπόστολος Παῦλος θαυμάζει πῶς μὲ ἀδύναμα μέσα ὁ Χριστὸς τὰ βάζει μὲ τὸν κόσμον καὶ λέει· *«Τὰ μωρὰ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα τοὺς σοφοὺς καταισχύνη, καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο ὁ Θεὸς ἵνα καταισχύνη τὰ ἰσχυρά...»* (Α' Κορ. 1,27). Καὶ ἓνας ἐκκλησιαστικὸς συγγραφεύς, ὁ Βασίλειος Σελευκείας, λέει· Ὅπως θαυμάζεις ἓνα γιατρό, ποὺ μὲ τιποτένια μέσα κάνει τὸν ἄρρωστο καλά, ἔτσι εἶνε θαυμαστὸς ὁ Θεός, ποὺ μὲ τέτοια ὄργανα, ἀνθρώπους ἀπλοϊκοὺς καὶ ἀγραμμάτους, θεράπευσε τὰ τραύματα τοῦ πεπτωκότος ἀνθρώπου.

Νέα δημιουργία. Ὅπως αὐτὸς ποὺ χτίζει σπιτί δὲ βάζει τὶς πέτρες στὴν τύχη, ἀλλὰ κά-

θε πέτρα ἔχει τὴ θέσι τῆς, ἔτσι καὶ στὴν ἁγία Γραφὴ κάθε λέξι εἶνε διαλεγμένη. Ἡ ἁγία Γραφὴ λοιπόν, προκειμένου νὰ περιγράψῃ τὴ δημιουργία τοῦ σύμπαντος, λέει στὸ 1ο κεφάλαιο τῆς Γενέσεως, ὅτι ὁ Θεὸς **«ἐποίησε»**, δημιούργησε, τὰ ὄντα (Γέν. 1,1,7,16,21,25,27,31). Τὴν ἴδια ὁμως λέξι χρησιμοποιεῖ καὶ στὸ 3ο κεφάλαιο τοῦ Μάρκου, ὅταν περιγράφει τὴν κλήσι τῶν ἀποστόλων· δὲ λέει **«ἐκάλεσε»**, ἀλλὰ λέει **«ἐποίησε»**· *«καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα ὡσι μετ' αὐτοῦ»* (Μάρκ. 3,14). Δὲν χρησιμοποιεῖ τυχαίως ἢ κατὰ λάθος τὴ λέξι αὐτή. Τὸ ἔργο ποὺ εἶχε νὰ κἀνῃ τώρα ὁ Χριστὸς ἦταν **μιὰ νέα δημιουργία**. Καὶ πράγματι· τὸ νὰ πάρῃς ἓναν ἄνθρωπο μέσα ἀπ' τὴ διαφθορὰ καὶ νὰ τὸν ὑψώσης στὴ ζωὴ τῆς χάριτος εἶνε μιὰ νέα δημιουργία. Εἶνε ἀνθρωποποιὸς ἢ θρησκεία μας, δημιουργεῖ ἀληθινούς ἀνθρώπους. Ὑπερέται αὐτοῦ τοῦ ἔργου θὰ γίνονταν οἱ ἀπόστολοι. Δὲν ἦταν ὁμως ἔτοιμοι· ἔπρεπε κι αὐτοὶ προηγουμένως νὰ καταρτισθοῦν. Αὐτὸ λοιπόν ποὺ ἔκανε σ' αὐτοὺς ὁ Χριστὸς, τὸ νὰ τοὺς καταρτίσῃ καὶ νὰ τοὺς ἐτοιμάσῃ γιὰ τὸν εὐαγγελισμό τοῦ κόσμου, ἦταν κάτι δυσκολώτερο ἀπὸ τὴ δημιουργία τοῦ ἡλίου καὶ τῶν ἀστέρων. Πνευματικοὶ ἤλιοι καὶ πνευματικοὶ ἀστέρες ἦταν αὐτοί. Λένε, ὅτι κάποιος γλύπτης εἶδε ἓνα μάρμαρο πεταμένο μέσ' στὶς λάσπες. Ἐνῶ οἱ ἄλλοι τὸ περιφρονοῦσαν, αὐτὸς τὸ πῆρε, τὸ καθάρισε, ἄρχισε νὰ τὸ δουλεύῃ, καὶ μετὰ ἀπὸ ἀρκετὸ διάστημα μὲ τὴ σμίλη του ἔβγαλε μέσα ἀπὸ αὐτὸ ἓναν ἄγγελο. Καὶ ὁ Χριστὸς πῆρε τὰ λιθάρια τὰ πεταμένα καὶ τὰ ἔκανε τοὺς **«δώδεκα θεμελίους»** τῆς Ἐκκλησίας του κατὰ τὴν Ἀποκάλυψι (21,14).

Γεῦσι οὐρανοῦ. Οἱ ἀπόστολοι ἀξιώθηκαν νὰ δοκιμάσουν τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ, νὰ γευθοῦν τὸν οὐρανὸ, καὶ αὐτὴ τὴ γεῦσι μετέδωσαν. Ὅσο ἔμειναν κοντὰ στὸν Κύριο, ρούφηξαν σὰν σφουγγάρι τὴν ἀλήθεια του, μάζεψαν τὸ ἄρωμά του. Εἶδαν καὶ ἄκουσαν θαύματα πρῶτα-

κουστα, διδασκαλία άνεπανάληπτη, αγιότητα που «έκάλυπεν ούρανούς» (Αμβ. 3,3). Αυτά θησαύρισαν στην καρδιά τους. Και τή γλυκύτητα που δοκίμασαν δέν τήν κράτησαν μόνο για τόν έαυτό τους. Ό Σαμψών είδε κάποτε μέσα από μία σιαγόνα ψόφιου λιονταριού νά τρέχη μέλι. Τό δοκίμασε κ' έδωσε άπ' αυτό και στους γονείς του νά γευθοῦν (βλ. Κριτ. κειφ. 14). Έτσι και οι άγιοι άπόστολοι, οι νέοι Σαμψών· βρήκαν μέλι, και είπαν στον κόσμο· «Γεύσασθε και ίδετε ότι χρηστός ό Κύριος» (Ψαλμ. 33,9).

Μόνο κίνητρο ή πίστις. Άν πιάσετε έκατό άνθρώπους στο δρόμο και τούς ρωτήσετε, Γιατί τρέχετε, τί κυνηγάτε; θα δήτε ότι καθένας έχει κάποιο έφήμερο σκοπό· ό ένας τό χρημα, ό άλλος τή δόξα, ό άλλος «οίστρον άκολασίας» (τροπ. Κασ). Οι άπόστολοι **τί κίνητρο είχαν** όταν διέτρεχαν τόν κόσμο; Μήπως τό χρημα; Ψάξετε τίς τσέπες τους. Κάποιος άνάπηρος ζήτησε έλεημοσύνη από τόν Πέτρο, κι αυτός είπε· «Αργύριον και χρυσίον ούχ ύπάρχει μοι· ό δέ έχω τοῦτό σοι δίδωμι· έν τῷ όνόματι Ίησοῦ Χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου έγειρε και περιπάτει» (Πράξ. 3,6). Οι σημερινοί κληρικοί μποροῦν νά ποῦν «Αργύριον και χρυσίον ούχ ύπάρχει μοι»; Πήγε στη Ρώμη κάποιος έπισκέπτης παλαιότερα. Ό πάπας τοῦ έδειχνε τούς θησαυρούς και έλεγε με καμάρι· —Είχε τέτοια ό Πέτρος; —Ό Πέτρος, τοῦ άπαντᾶ ό έπισκέπτης, δέν είχε αυτά, είχε όμως κάτι άνώτερο· μπορείς έσύ νά επαναλάβης τό λόγο του, «Έν τῷ όνόματι Ίησοῦ Χριστοῦ έγειρε και περιπάτει»;... Ποιό λοιπόν τό κίνητρο τῶν άποστόλων; τό χρημα; Όχι. Μήπως ή δόξα; Ό Παῦλος λέει στο σημερινό άπόστολο· «Ως περικαθάρματα τοῦ κόσμου έγενήθημεν, πάντων περίψημα έως ἄρτι» (Α' Κορ. 4,13). Τούς περιφρονοῦσαν, τούς κολλοῦσαν ρετσινιές. Μήπως κίνητρο ήταν οι ήδονές; Οὔτε νά φάνε οὔτε ν' αναπαυθοῦν προλάβαιναν. «Υποπιάζω μου τήν σάρκα και δουλαγωγῶ» (έ.ά. 9,27), βεβαιώνει ό Παῦλος. Ποιό λοιπόν ήταν τό κίνητρο τους; **Η πίστις.** Η πίστις, ότι αυτό που κηρύττουν είναι ή αλήθεια.

Υπέγραψαν με τό αίμα τους. Τό πιστεύω τῶν άποστόλων δέ βγήκε από μελέτες και γραφεία· βγήκε μέσα άπ' τό καμίνι τής ζωής και τής δοκιμασίας. Και τέλος τό υπέγραψαν με μαρτύριο, με τό αίμα τους. Σύμφωνα με τό μνηαίο ό Πέτρος σταυρώθηκε με τό κεφάλι κάτω και ό Παῦλος άποκεφαλίσθηκε, στη Ρώμη και οι δύο. Ό Άνδρέας έφθασε στο Βυζάντιο και κατέληξε στην Πάτρα, όπου σταυρώθηκε χιαστί. Ό Ίάκωβος τοῦ Ζεβεδαίου φονεύθηκε στα Ίεροσόλυμα άπ' τό μαχαίρι τοῦ Ηρώδη. Ό Φί-

λιππος σταυρώθηκε στη Μικρά Άσία. Ό Βαρθολομαίος σταυρώθηκε στις Ίνδιες, όπου έπίσης μαρτύρησε και ό Θωμάς πληγωμένος από λόγχες. Ό Ματθαίος κήκε ζωντανός στην Ίεράπολι τής Συρίας. Ό Ίάκωβος τοῦ Άλφαιου σταυρώθηκε από τούς άπίστους. Ό Θαδδαίος ή Λεββαίος ή Ίούδας Ίακώβου κρεμάστηκε στην πόλι Άραράτ και ξεψύχησε από βέλη που τοῦ έρριξαν. Ό Σίμων ή Ναθαναήλ σταυρώθηκε στην Άφρική. Ό Ματθίας μαρτύρησε στην Αίθιοπία. Όλοι είχαν μαρτυρικό τό τέλος, εκτός μόνο τοῦ ευαγγελιστοῦ Ίωάννου, που έγγραψε στην Πάτμο τήν Άποκάλυψη. Όλοι, με τή ζωή, τή διδασκαλία, τό έργο και τό μαρτύριό τους, βεβαίωσαν τήν αλήθεια τής πίστεώς μας.

* * *

Με τί άνθη νά τούς στεφανώσουμε, άδελφοί μου; «Ποίοις πνευματικοίς ἄσμασι» νά τούς «έπαινέσωμεν»; (στιχ. έστ. κθ' Ίουν.). Μαζί με κάποιον διδάσκαλο τής Έκκλησίας λέμε· Τί νά σᾶς όνομάσουμε, άγιοι άπόστολοι; μέλισσες; ὄρη; ποταμούς; καρποφόρα δένδρα; αετούς; σάλπιγγες; γεωργούς; λέοντας πῦρ πνέοντας; Άτλαντες; Έγώ θα τούς παρομοιάσω με δύο εικόνες. Η μία είναι οι **ψαράδες**, και ή άλλη **πρόβατα Ίησοῦ Χριστοῦ**. «Ίδου έγώ άποστέλλω ύμᾶς ως πρόβατα έν μέσῳ λύκων», τούς είπε ό Κύριος (Ματθ. 10,16). Φανταστήτε δώδεκα προβατάκια νά τᾶ ρίξουν στις χαράδρες τοῦ Γράμμου και τοῦ Βιτσιού· οι λύκοι δέ θ' αφήσουν οὔτε κόκκαλο. Και όμως έδῶ, ὄχι μόνο δέν κατέβαλαν οι λύκοι τᾶ πρόβατα τοῦ Χριστοῦ, άλλ' αυτά με τήν αγιότητα και τήν αγάπη τους μετέβαλαν τούς λύκους και τούς έκαναν κι αυτούς άρνιά. Και πραγματοποιήθηκε ή προφητεία τοῦ Ησαίου «Και συμβοσκηθήσεται λύκος μετ' άρνός» (Ησ. 11,6). Είναι δυνατόν λύκος νά βόσκη μαζί με άρνί; Αυτό τό θαυμαστό έγινε.

Άς τιμήσουμε τούς άποστόλους. Όταν στον τελευταίο πόλεμο τ' άεροπλάνα τοῦ Χίτλερ άπειλοῦσαν τό Λονδίνο, ή Άγγλία σώθηκε από λίγους άεροπόρους που άπεμάκρυναν τούς Γερμανούς. Τότε ένας Άγγλος πολιτικός είπε· «Ποτέ δέν ώφείλοντο τόσο πολλά σέ τόσο λίγους». Άλλ' αυτό που είπε εκείνος για τούς άεροπόρους, ισχύει πολύ περισσότερο για τούς άποστόλους. Η ανθρωπότης όφείλει τό πᾶν στους δώδεκα ψαράδες τής Γαλιλαίας.

Είθε ή ιεραποστολή νά ξανανθίση, ή πατρίδα μας νά γίνη πάλι έθνος ιεραποστολικό, και νέοι Πέτροι και Παῦλοι νά τρέξουν νά κηρύξουν Ίησοῦν Χριστόν· ὄν, παίδες, ύμνείτε και υπερυψοῦτε εις πάντας τούς αιώνας· αμήν.

(†) **έπίσκοπος Αύγουστίνος**